

ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTEREN

5. maj 2009

Besvarelse af spørgsmål 111 alm. del stillet af Erhvervsudvalget den 7. april 2009 efter ønske fra Per Clausen (EL).

ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTERIET
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Tlf. 33 92 33 50
Fax 33 12 37 78
CVR-nr 10 09 24 85
oem@oem.dk
www.oem.dk

Spørgsmål 111:

Ministeren bedes redegøre for, om ministeriet eller ministeren blev orienteret om de advarsler, som vicedirektør i Finanstilsynet Flemming Nytoft Rasmussen kom med mod at flytte bankernes opsparing ud til aktionærerne, og hvordan man i givet fald reagerede på disse oplysninger i 2004 (jf. Morgenavisen Jyllands-Posten den 7. april 2009).

Svar:

Fra og med 1. januar 2005 skete der en række ændringer af regnskabslovgivningen i Danmark, herunder for de finansielle virksomheder. Flemming Nytoft Rasmussens udtalelser dannede ikke baggrund for en særskilt orientering af fra Finanstilsynet af ministeren eller ministeriet, men blev søgt adresseret i forbindelse med den nye lov om kapitaldækning.

Baggrunden for ændringerne var vedtagelse af forordning 1606/2002/EF af 19. juli 2002, der foreskrev, at børsnoterede virksomheder i deres koncernregnskaber skulle anvende de internationale regnskabsstandarder (IAS/IFRS). Da der var tale om en forordning, havde den umiddelbar retskraft i Danmark og nødvendiggjorde derfor ikke ændringer i dansk lovgivning. Forordningen betød, at ca. 85 pct. af de danske bankers samlede balancer og ca. 95 pct. af realkreditinstitutternes balancer automatisk blev omfattet af de nye regnskabsregler.

Indførelsen af IAS/IFRS fik bl.a. betydning for målingen (værdiansættelsen) af udlån, idet den hidtidige danske praksis med et forsigtighedsprincip, hvor blot et sandsynliggjort tab kunne udløse en nedskrivning, måtte forlades til fordel for et neutralitetsprincip, hvor der skal foreligge objektive konstaterbare faktorer, for at der kan foretages en nedskrivning.

Selvom forordningen kun umiddelbart var gældende for børsnoterede virksomheder, blev det besluttet at opretholde traditionen med, at ikke-børsnoterede selskabers regnskaber, for så vidt angår indregning og måling, skulle bygge på de samme principper som de børsnoteredes.

Da disse nye regler for udlån skulle indføres, var man klar over, at de specielt i en højkonjunktur ville betyde, at nedskrivningerne alt andet lige måtte forventes at blive mindre efter de nye end efter de gamle regler.

For at undgå, at den forøgelse af egenkapitalen, som de mindre nedskrivninger ville udløse, blev frigjort, besluttede man samtidig at søge at neutralisere denne effekt ved at øge kapitalkravene. I den forbindelse fremrykkede man tidspunktet for, hvornår nye solvensregler med individuelle solvensbehov, der forventedes at blive resultatet af igangværende EU-forhandlinger, skulle træde i kraft, således at disse kunne træde i kraft den 1. januar 2005, samtidig med de nye regnskabsregler. Indtil da havde der alene været et generelt krav om en solvensprocent på mindst 8.

Problematikken blev eksplicit adresseret i lovforslaget (L 64), da de nye ændrede regnskabsregler og kapitaldækningsregler blev fremsat i 2004. I bemærkningerne til lovforslaget fremgår bl.a. følgende: *"I forbindelse med overgangen til de samtidigt foreslåede nye regnskabsregler vil især pengeinstitutternes egenkapital blive større, uden at virksomhedens risikoprofil har ændret sig, hvorfor selskaberne skal lade denne effekt indgå i vurderingen af solvensbehovet."*

De gamle regnskabsregler gav pengeinstitutternes ledelser mulighed for i gode tider at opbygge en buffer mod fremtidige tab i form af hensættelser på udlån, der var skattemæssigt fradragsberettiget. De nye regnskabsregler giver ikke denne mulighed. Til gengæld skal pengeinstitutterne efter de nye regler om individuelt solvensbehov beregne den fornødne buffer for fremtidige tab på udlån ved at tage hensyn hertil ved beregningen af det individuelle solvensbehov. Opbygningen af kapital til opfyldelsen af dette øgede solvensbehov er ikke skattemæssigt fradragsberettiget.

Finansrådet støttede indførelsen af muligheden for at vælge de nye regnskabsregler, men støttede ikke den samtidige indførelse af kravet om, at virksomhederne skulle opgøre instituttets individuelle solvensbehov, som blev indført for at neutralisere virkningen af de ændrede regnskabsregler.

I en henvendelse til Erhvervsudvalget den 2. november 2004 skrev Finansrådet, at indførelsen af reglerne om individuel solvens var en foregribelse af de kommende kapitaldækningsregler og et udtryk for en ekstra administrativ byrde for pengeinstitutterne frem til 2007. Samtidigt anførte Finansrådet følgende: *"Finansrådet tager imidlertid forslaget til efterretning under hensyn til, at der fra myndighedsside er rejst stærke ønsker om en kontrolleret overgang til de nye regnskabsregler..."*.